

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LVIII. — Izdan in razposlan dne 1. oktobra 1898.

Vsebina: Št. (172—177.) 172. Zakon, s katerim se izpreminjajo nekatera določila zakona z dne 15. aprila 1873. l. o uredbi plač aktivnih državnih uradnikov. — 173. Zakon o uredbi plač učiteljskega osebja na srednjih šolah, katere vzdržuje država. — 174. Zakon o uredbi plač učiteljskega osebja na državnih učiteljskih pripravnicah in na vadnicah, ki so združene s temi zavodi in se vzdržujejo z državnimi sredstvi. — 175. Zakon o uredbi plač učiteljskega osebja na državnih obrtnih učiliščih. — 176. Zakon, s katerim se izdajejo določila o dotaciji katoliške duhovščine, oskrbujoče dušno pastirstvo. — 177. Zakon, s katerim se izdajejo določila o dotaciji grško-vzhodnje duhovščine za dušno pastirstvo v Dalmaciji.

172.

Zakon z dne 19. septembra 1898. l.,

s katerim se izpreminjajo nekatera določila zakona z dne 15. aprila 1873. l. (drž. zak. št. 47) o uredbi plač aktivnih državnih uradnikov.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

V prilogah *a)* in *b)* zakona z dne 15. aprila 1873. l. (drž. zak. št. 47) o uredbi plač aktivnih državnih uradnikov ustanovljene izmere plač in opravičnih doklad stopijo iz veljave in se ustanovijo tako-le:

Priloga *a)*.

Razkaz o plačah.

I. činovni razred	12.000 gl.
II. " "	10.000 "
III. " "	8.000 "
IV. " "	7.000 "

Za V. činovni razred se ustanovljata dve stopinji plače, in sicer:

V. činovni razred	{ 6.000 gl.
	5.000 "

Za naslednje činovne razrede se ustanovljajo po tri stopinje plače, in sicer:

VI. činovni razred	{ 4.000 gl.
	3.600 "
	3.200 "
	3.000 "
VII. " "	{ 2.700 "
	2.400 "

VIII. činovni razred	{ 2.200 gl.
	2.000 "
	1.800 "
	1.600 "
IX. " "	{ 1.500 "
	1.400 "
	1.300 "
X. " "	{ 1.200 "
	1.100 "
	1.000 "
XI " "	{ 900 "
	800 "

Priloga *b)*.

Izmera opravičnih doklad.

Činovni razred	Znesek v goldinarjih a. v.
I. čin.	
Ministrski predsednik	14.000
II. čin.	
Ministri	10.000
Prvi predsednik najvišje sodnije	10.000
Predsednik najvišega računišča	10.000
Predsednik upravne sodnije	10.000
III. čin.	
Namestnik na Avstrijskem pod Anižo	7.000
" " " nad	7.000
" " Štajerskem	8.000
" " Češkem	13.000
" " Moravskem	8.000
" " v Galiciji	12.000
" " Primorju	10.000
" " na Tirolskem	8.000
" " v Dalmaciji	8.000

Činovni razred	Znesek v goldinarjih a. v.
Drugi predsednik najvišje sodnije . . .	4.000
" " upravne sodnije . . .	4.000
Predsednik više deželne sodnije na Dunaju	4.000
" " " " v Pragi	4.000
" " " " v Lvovu	4.000
" " " " v Zadru	2.000
Vsaki drugih predsednikov više deželne sodnije	3.000
IV. čin.	
Deželni predsedniki	5.000
Sekcijski načelniki ministrstev	3.000
Senatni predsedniki najvišje sodnije in upravne sodnije	3.000
Generalni prokurator	3.000
Podpredsednik najvišjega računišča	3.000
Predsednik evangelskega višjega cerkvenega sveta	3.000
Policijski predsednik na Dunaju	2.000
Namestniški podpredsedniki na Dunaju, v Pragi in Lvovu	2.000
Podpredsedniki finančnega deželnega ravnateljstva na Dunaju, v Pragi in Lvovu	2.000
Glavni ravnatelj tabačne uprave	2.000
Glavni nadzornik železnic	2.000

Člen II.

Na mesto §. 6 gorenjega zakona stopi naslednje določilo:

§. 6.

V višjo plačo kakega činovnega razreda naj se pomakne uradnik v XI., X. in IX. činovnem razredu po vsakih štirih, v drugih činovnih razredih po vsakih petih službenih letih, ki jih je izpolnil v dotičnem činovnem razredu.

Člen III.

Državnim uradnikom treh nižjih činovnih razredov se dodeljujejo po šestnajstih službenih letih, izpolnjenih v enem in istem činovnem razredu, starostne doklade letnih 100 gl. in po dvajsetih službenih letih, izpolnjenih v enem in istem činovnem razredu, take doklade nadaljnih 100 gl. vsako leto.

Člen IV.

Osebnе doklade je pri povišbi v višjo plačo obstoječim predpisom primerno zmanjšati, oziroma vzeti.

Državnim uradnikom štirih nižjih činovnih razredov doslej dodeljene subsistenčne doklade se ne dovoljujejo dalje.

Doklade plačam, dovoljene z zakonom z dne 19. marca 1894. l. (drž. zak. št. 53) svetnikom upravne sodnije, in pa na podstavi posebnih predpisov za posamezne vrste sedem nižjih činovnih razredov obstoječe službene doklade, dalje taki dohodki in priboljški, kojih prejem je v zvezi s posameznimi službenimi mesti, niso zadeti s tem zakonom.

Člen V.

Da izvrši ta zakon, ki stopi z dnem razglasitve v moč, se naroča vsemu Mojemu ministrstvu.

Na Dunaju, dne 19. septembra 1898.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.	Welsersheimb s. r.
Wittek s. r.	Ruber s. r.
Bylandt s. r.	Kast s. r.
Kaizl s. r.	Baernreither s. r.
Jędrzejowicz s. r.	

173.

Zakon z dne 19. septembra 1898 l.

o uredbi plač učiteljskega osebja na srednjih šolah, katere vzdržuje država.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Določena plača pravih učiteljev na srednjih šolah (gimnazijih, realnih gimnazijih, realkah) se ustanavlja z 1.400 gl. na leto.

§. 2.

Vsak pravi učitelj ima po vsakih petih letih, katere je, bodisi pred začetkom, bodisi po začetku veljave tega zakona, dovršil v lastnosti pravega učitelja na državni srednji šoli, do vštetega 25. leta tega službovanja pravico, da se mu plača poviša.

Povišba znaša po preteku prvega in drugega petletja po 200 gl., po preteku vsakih naslednjih treh petletij 300 gl. na leto.

Ako se je učitelj pismeno posvaril ali ako se je pokaral, sme naučni minister prisodbo petletne doklade v času do največ treh let ustaviti.

Čas pripada posameznih petletnic se ravna po času pravnomočnosti namestitve kakor pravi učitelj. To velja za naslednje petletnice tudi potem, če se prejšnja ni dovolila o rednem roku.

§. 3.

Prejemki ravnatelja državne srednje šole sestojé iz določene, s pravico do petletnic združene plače pravega učitelja in iz opravilne doklade 500 gl.

Pravi učitelji, katerim je začasno izročeno vodstvo kake državne srednje šole, dobivajo nagrado v znesku omenjene doklade.

§. 4.

Učitelji veronauka, ki ne poučujejo veronauka v vsih razredih popolne državne srednje šole, ali ki niso ob enem pridobili zakonite usposobljenosti za učiteljsko službo v drugih (svetnih) učnih strokah dotične srednje šole, dobivajo plačo letnih 900 gl., ki se poviša po vsakih petih letih, katere je učitelj veronauka dovršil, bodisi pred začetkom bodisi po začetku veljave tega zakona, v tej lastnosti na kaki državni srednji šoli, do vštete 25. leta tega službovanja.

Povišba znaša po preteku prvega in drugega petletja po 100 gl. na leto, po preteku vsakih naslednjih treh petletij 200 gl. na leto.

Ozira se na štetje petletij velja določilo §. 2. tega zakona tudi glede teh učiteljev veronauka.

Osebné doklade, ki so se morda pripoznale učiteljem veronauka, nameščeni v zmislu tega paragrafa, je vzeti s časom veljave tega zakona.

§. 5.

Na državnih srednjih šolah stalno nameščeni telovadnim učiteljem je pripoznati plačilne prejemke, vsaki čas zakonito ustanovljene za prave učitelje na vadnicah, ki so združene z državnimi učiteljskimi pripravnicami in se vzdružujejo z državnimi sredstvi, pri čemer naj velja glede štetja petletij določilo §. 2. tega zakona.

V katerem obsegu se sme službeni čas, katerega so ti telovadni učitelji dovršili pred svojim stalnim imenovanjem v lastnosti pomožnega učitelja s polno učno zaveznostjo stalnega telovadnega

učitelja na kaki državni srednji šoli, všteti za stabilizacijo in v namen, da se jim priznajo petletnice, določi minister za bogočastje in nauk od slučaja do slučaja pri imenovanju.

Vendar se za to ne sme vračunati več nego pet let.

To določilo se ozira tudi na telovadne učitelje, ki so že sedaj stalno nameščeni na srednjih šolah.

Telovadni učitelji imajo pri vpokojitvi po 35 vštvenih službenih letih pravico do pokojninskega užitka v celem znesku zadnje vštvene aktivitetne plače; za slučaj, da se vpokojijo poprej, se ozira pri odmeri pokojninskega užitka na dovršeni vštveni službeni čas, tako, da se šteje vsakih sedem povsem dovršenih let za osem službenih let v zmislu zakona z dne 14. maja 1896. l. (drž. zak. št. 74).

§. 6.

S plačo nameščeno učiteljsko osebje državnih srednjih šol se uvršča v činovne razrede, ustanovljene za državne uradnike, in ima pravico do aktivitetne doklade, ne vštvene v pokojnino v izmeri, določeni za državne uradnike dotičnega činovnega razreda.

Ravnatelji so v VII. činovnem razredu, pa se lahko v slučajih, ki so vredni posebnega ozira, povišajo v VI. činovni razred. Tja pa se navadno ne morejo povišati, predno ne dobé pete petletnice.

Pravi učitelji se uvrščajo v IX. činovni razred, naučni minister pa jih lahko na podstavi njihovega, v vsakem oziru zadovoljujočega službovanja, poviša v VIII. in potem v VII. činovni razred.

Navadno pa se ne povišajo v VIII. činovni razred, predno ne dobé druge, v VII. činovni razred, predno ne dobé četrte petletnice.

V slučajih posebno priznanega službovanja se lahko dopusti, da se poviša ravnatelj ali pravi učitelj v višji činovni razred pred zgoraj ustanovljenim časom.

V §. 4 imenovani učitelji veronauka so v IX., stalni telovadni učitelji v X. činovnem razredu državnih uradnikov.

Pravi učitelji, in pa v §. 4 omenjeni učitelji veronauka, imajo, ako so potrjeni v učiteljski službi, naslov „profesor“.

Ravnatelj državnih srednjih šol imajo pravico do naturalnega stanovanja v poslopju zavoda ali do stanarine, odmerjene po krajevnih razmerah. Aktivitetno doklado pa jim je izplačevati samo s polovico zneska, odgovarjajočega njihovemu činovnemu razredu.

§. 7.

Predpisano služabno takso je plačevati samo od plače, zato pa je tudi samo plača in pri ravnateljih tudi opravilna doklada vštevna v pokojnino.

§. 8.

Učiteljske osebe, katerim se začasno podeli pravo učiteljsko mesto na kaki državni srednji šoli, dobivajo plačo letnih 1200 gl., in pa določeno aktivitetno doklado IX. činovnega razreda državnih uradnikov, pravico do stalne potrditve v učiteljski službi in do prisodbe petletnic dobijo pa še-le, ko se imenujejo za prave učitelje, pri čemer je službeni čas, katerega so dovršile v začasni lastnosti, bodisi pred začetkom ali po začetku veljave tega zakona, z zakonitimi uveti vračunati za poskusno triletje in pa tudi za pripad petletnic.

§. 9.

Za nadomestovanja izpraznenih učiteljskih mest ali za pripomoč v obveznih predmetih srednjih šol je pripoznavati v bodoče nagrade, kojih višina znaša, če so dotične učiteljske osebe, kakor je predpisano, odobrene, za zastopnike jezikovnih strok . . . 60 gl. za zastopnike ostalih znanstvenih strok (vštevši veronauk) 50 gl. za zastopnike risalne in telovadne stroke . . . 40 gl. ako pa do prejemkov vpravičene učiteljske osebe ne izkažejo popolne učne usposobljenosti, odnosno 48 gl., 40 gl. in 32 gl. na leto za vsako učno uro v tednu.

§. 10.

V katerem obsegu se more službeni čas, katerega je dopolnil suplent, z uvetom da je služboval v zadovoljstvo, vštetih za stabilizacijo in v namen v §. 2 tega zakona omenjene povišbe plače, določa minister za bogočastje in nauk od slučaja do slučaja pri imenovanju za pravega učitelja.

Vendar se za to ne sme vračunati več nego tri leta tega službenega časa.

Zadnje določilo naj velja tudi za tiste učiteljske osebe, ki so se pred pravnomočnostjo tega zakona imenovali za prave učitelje na državnih srednjih šolah.

§. 11.

Za pripomoči, katere vršijo s plačo nameščeni udi učiteljstva kake državne srednje šole pri pokuku čez največinsko izmero njihove učne zaveznosti, dobijo nagrade v višini, ustanovljeni v §. 9 tega zakona, če je pripomoč trajala dalje nego dva meseca.

Pri izmeri te nagrade ni vzeti časa dvanajstih temveč čas desetih mesecev kakor delivec v podstavo.

§. 12.

Asistenti na državnih srednjih šolah naj dobijo navadno nagrado letnih 30 gl. za vsako učno uro v tednu.

§. 13.

Prisodba zaslužnih priklad ravnateljem in učiteljem srednjih šol se mora v bodoče odpraviti. Minister za bogočastje in nauk pa ima pravico, podeliti učiteljskim osebam, ki so se odlikovale z odličnimi deli na znanstvenem ali pedagogično-didaktičnem polju, enkratne podpore do zneska 500 gl.; v ta namen se mu dá vsako leto na razpolago znesek, katerega je terjati v proračunu.

§. 14.

Osebne doklade je obstoječim pravilom primerno vzeti po dosegi višjih prejemkov, ako se pri njihovi podelitvi niso izdala posebna določila.

Pri tem ostanejo zaslužne doklade, in pa nagrade in drugačne doklade, katere dobiva kaka učiteljska oseba za njej izročeno, njeno prvotno učno zaveznost presegajoče večje delo, nedotaknjene.

Na podstavi Najvišega sklepa z dne 15. marca 1895. l. in z dne 28. junija 1895. l. državnemu učiteljskemu osebju štirih nižjih činovnih razredov dodeljene subsistenčne doklade in pa na podstavi Najvišega sklepa z dne 30. junija 1895. l. dovoljene doklade k nadomestninam suplentov se ne dovoljujejo dalje.

§. 15.

Z učiteljskimi osebami (ravnatelji, učitelji, supletenti) državnih obrtnih šol in državnih učiteljskih in učiteljskih pripravnic, izvzemši žnjimi združene vadnice, se ravna, ako se je pri namestitvi teh učiteljskih oseb oziralo na zakonite zahteve za vstop v učiteljsko službo na srednjih šolah, pri njihovem prestopu na kako državno srednjo šolo tako, kakor bi bile služile vedno na taki šoli.

Isto velja glede učiteljskih oseb na občinskih in deželnih srednjih šolah, učiteljskih in učiteljskih pripravnicah, katerim se je podelila pravica javnosti, ako se na zavodu, od katerega prestopijo, ravna po vzajemnosti, in ako tisti, ki jih vzdržujejo, to že poprej izrečno izjavijo.

§. 16.

V tem zakonu obsežena določila naj veljajo tudi glede učiteljev, ki se v dobi triletja porabljajo na srednjih šolah.

§. 17.

Za pomožne učitelje ne velja ta zakon.

§. 18.

Določila tega zakona naj zmislu primerno veljajo za mornarske šole, oziroma za trgovinsko in mornarsko akademijo v Trstu.

§. 19.

Ta zakon stopi z dnem razglasitve v moč, in s tem časom stopijo vsa določila prejšnjih zakonov in ukazov, ki se ne strinjajo z njim, iz veljave.

§. 20.

Da izvrši ta zakon, se naroča Mojemu ministru za bogočastje in nauk.

Na Dunaju, dne 19. septembra 1898.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Bylandt s. r.

174.

Zakon z dne 19. septembra 1898. I.

o uredbi plač učiteljskega osebja na državnih učiteljskih pripravnicah in na vadnicah, ki so združene s temi zavodi in se vzdržujejo z državnimi sredstvi.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Določena plača glavnih učiteljev na državnih učiteljskih pripravnicah se ustanavlja s 1400 gl. na leto.

§. 2.

Vsak glavni učitelj ima po vsakih petih letih, katere je, bodisi pred začetkom bodisi, po začetku veljave tega zakona, dopolnil v lastnosti kakor glavni učitelj na kaki državni učiteljski pripravnici, do vštetelega dovršenega petindvajsetega leta tega službovanja pravico, da se mu plača poviša.

Povišba znaša po preteku prvega in drugega petletja po 200 gl., po preteku naslednjih treh petletij po 300 gl. na leto.

Ako se je učitelj pismeno posvaril ali ako se je pokaral, sme naučni minister prisodbo petletnice v času do največ treh let ustaviti.

Čas pripada posameznih petletnic se ravna po času pravnomočnosti namestitve kakor pravi učitelj. To velja za naslednje petletnice tudi potem, če se prejšnja ni dovolila o rednem roku.

§. 3.

Prejemki ravnatelja kake državne učiteljske pripravnice sestojé iz določene, s pravico do petletnic združene plače glavnega učitelja dotične učiteljske pripravnice in iz opravilne doklade 500 gl.

Glavni učitelji, katerim je začasno izročeno vodstvo učiteljske pripravnice, dobivajo nagrado v znesku omenjene doklade.

§. 4.

Učiteljske osebe, katerim se podeli začasno mesto glavnega učitelja na kaki državni učiteljski

pripravnici, dobivajo plačo letnih 1200 gl. in pa kraju, v katerem je dotična učiteljska pripravnica, primerno aktivitetno doklado IX. činovnega razreda, pravico do prisodbe petletnic pa dobijo še-le z imenovanjem za stalnega glavnega učitelja, pri katerem je službeni čas, katerega so dovršile v začasni lastnosti — bodisi pred začetkom, bodisi po začetku veljave tega zakona — z zakonitimi uveti vračuniti za pripad petletnic.

§. 5.

Ravnatelj so v VII. činovnem razredu, pa se v posebnega ozira vrednih slučajih lahko povišajo v VI. činovni razred. Tja pa se navadno ne morejo povišati, predno ne dobé pete petletnice.

Glavni učitelji se uvrščajo v IX. činovni razred, pa se lahko na podstavi njihovega v vsakem oziru zadovoljujočega službovanja povišajo v VIII. in potem v VII. činovni razred. Navadno se glavni učitelj ne poviša v VIII. činovni razred, predno ne dobi druge, in v VII. činovni razred, predno ne dobi četrte petletnice.

V slučajih posebno priznanega službovanja se lahko dopusti, da se poviša ravnatelj ali glavni učitelj v višji činovni razred tudi pred ustanovljenim rokom.

§. 6.

Določena plača učiteljev na vadnicah, združenih z državnimi učiteljskimi pripravnicami in vzdrževanih z državnimi sredstvi, se ustanavlja s 1100 gl. na leto.

§. 7.

Vsak učitelj na kaki državni vadnici ima, ako službuje v zadovoljstvo, po vsakih petih letih, katere je tak učitelj — bodisi pred začetkom, bodisi po začetku veljave tega zakona — dopolnil kakor učitelj na kaki državni vadnici, do vštetege dovršenega 25. leta tega službovanja pravico, da se mu plača poviša.

Ta povišba znaša po preteku prvega in drugega petletja po 100 gl., po preteku naslednjih treh petletij po 150 gl.

Glede štetja posameznih petletij naj enako velja določilo §. 2 tega zakona.

§. 8.

Plača na državni vadnici nameščenega podučitelja se ustanavlja s 700 gl.

§. 9.

Učitelji državnih vadnic so v X., podučitelji v XI. činovnem razredu.

§. 10.

Učiteljske moči, katerim se podeli začasno mesto učitelja na kaki državni vadnici, dobivajo plačo letnih 1000 gl. in pa aktivitetno doklado X. činovnega razreda, primerno kraju njihove namestitve.

Kakor podučitelji v začasni lastnosti nameščene učiteljske moči uživajo začasno prejemke stalnega vadničnega podučitelja.

Službeni čas, katerega je kdo prebil v lastnosti kakor začasni vadnični učitelj — bodisi pred začetkom, bodisi po začetku veljave tega zakona — je všteven pri imenovanju za stalnega vadničnega učitelja, ako so zakoniti uveti, za odmero petletnic.

§. 11.

Predpisano službeno takso je plačevati samo od plače, zato pa je tudi samo plača in pri ravnateljih tudi opravilna doklada vštevna v pokojnino.

§. 12.

Osebnne doklade je obstoječim pravilom primerno vzeti po dosegih višjih prejemkov, ako se pri njihovi podelitvi niso izdala posebna določila.

Pri tem ostanejo zaslužne doklade in pa nagrade in drugačne doklade, katere dobiva kaka učiteljska oseba za njej izročeno, njeno prvotno učno zaveznost presegajoče večje delo, nedotaknjene.

Na podstavi Najvišega sklepa z dne 15. marca 1895. l. in z dne 28. junija 1895. l. državnemu učiteljskemu osebju štirih nižjih činovnih razredov dodeljene subsistenčne doklade in pa na podstavi Najvišega sklepa z dne 30. junija 1895. l. dovoljene doklade k nadomestninam suplentov se ne dovoljujejo dalje.

§. 13.

Glede v §. 2 omenjene povišbe plač se ravna z ravnatelj in učitelji, ki so bili poprej nameščeni na državnih srednjih šolah in pa na državnih obrtnih šolah, tako, kakor bi bili službovali na učiteljskih pripravnicah.

Isto velja glede ravnateljev in glavnih učiteljev, in pa glede profesorjev občinskih in deželnih učiteljskih pripravnic in srednjih šol, ki imajo pravico javnosti, pri njihovem prestopu na kako državno

učiteljsko pripravnico, ako se na zavodu, od katerega so prestopili, ravna po vzajemnosti, in ako so tisti, ki jih vzdržujejo, to že poprej izrečno izjavili.

§. 14.

V katerem obsegu je učiteljskim močem javnih ljudskih in meščanskih šol, ki prestopijo na državne učiteljske pripravnice, oziroma vadnice, všteti službeni čas, katerega so prebili na njih, v namen v §. 2, oziroma v §. 8 omenjene povišbe plač, naj določa naučni minister od slučaja do slučaja pri imenovanju.

Isto naj velja pri imenovanju vadničnega učitelja za glavnega učitelja glede službenega časa, katerega je prebil dotičnik v lastnosti vadničnega učitelja na kaki državni vadnici.

§. 15.

Za nadomestovanje izpraznenih mest glavnih učiteljev na učiteljskih pripravnicah in pa za pripomoč v pouku na teh učiliščih se dodeljujejo nagrade po merilu letnih 50 gl. za vsako učno uro v tednu.

Sicer pa ostanejo določila pravila o nadomeščanju z dne 3. junija 1893. l. veljavna.

§. 16.

Za učiteljsko osebje tistih vadnic, pri katerih se plačilni stroški po §. 67, alineja 2 zakona z dne 14. maja 1869. l. (drž. zak. št. 62) zalagajo le deloma iz državnih sredstev, ne velja ta zakon.

§. 17.

Vsa v predstojećih paragrafi obsežena določila veljajo tudi za učiteljsko osebje državnih učiteljskih pripravnic in ž njimi združenih vadnic.

§. 18.

Ta zakon stopi z dnem razglasitve v moč, in s tem časom stopijo vsa določila prejšnjih zakonov in ukazov, ki se ne strinjajo ž njim, iz veljave.

§. 19.

Da izvrši ta zakon, se naroča Mojemu ministru za bogočastje in nauk.

Na Dunaju, dne 19. septembra 1898.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Bylandt s. r.

175.**Zakon z dne 19. septembra 1898 l.****o uredbi plač učiteljskega osebja na državnih obrtnih učiliščih.**

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Vse s plačo nameščene učiteljske osebe na obrtnih učiliščih, katere vzdržuje država (državnih obrtnih šolah, strokovnih šolah za posamezne obrtne stroke, občnih državnih rokodelskih šolah) se razdeljujejo v nastopno oznamenjene činovne razrede:

Učitelji teh zavodov v X., IX. oziroma VIII. činovni razred.

Strokovni predstojniki na državnih obrtnih šolah, dalje ravnatelji strokovnih šol za posamezne obrtne stroke in občnih državnih rokodelskih šol v VIII., ravnatelji državnih obrtnih šol v VII. činovni razred.

V posebnega ozira vrednih slučajih se lahko uvrstijo, oziroma povišajo ravnatelji na državnih obrtnih šolah v VI. plačilni razred.

§. 2.

Učitelji, ki so v IX. činovnem razredu, se morejo navadno povišati v VIII. činovni razred še-le tedaj, ko so dobili tretjo petletnico; izjemoma pa lahko minister za bogočastje in nauk prizna strokovnjakom, ki lahko izkažejo odlično tehnično ali umetniško prakso, že ko se sprejmejo v službo na obrtnih šolah, VIII. činovni razred.

Učiteljske osebe, ki so v VIII. činovnem razredu, se lahko na podstavi njihovega v vsakem oziru zadovoljujočega službovanja povišajo v VII. činovni razred; s tako povišbo pa ni združena povišba osnovne plače ustanovljene za VIII. činovni razred.

Ta povišba se navadno izvrši pred dosego četrte petletnice, pa se lahko podeli v slučaju posebno priznanega službovanja tudi pred tem časom.

§. 3.

Določena osnovna plača znaša:

Za učitelje v X. činovnem razredu 1100 goldinarjev, za učitelje v IX. činovnem razredu 1400 goldinarjev in za učitelje v VIII. činovnem razredu 1800 goldinarjev.

Za ravnatelje strokovnih šol za posamezne obrtne stroke in občnih državnih rokodelskih šol, in pa za strokovne predstojnike na državnih obrtnih šolah 1800 goldinarjev.

Za ravnatelje državnih obrtnih šol, uvrščene v VII. činovni razred, 2300 gl., za ravnatelje v VI. činovnem razredu 2800 gl.

§. 4.

Ravnatelji državnih obrtnih šol dobivajo 800 goldinarjev opravilne doklade, strokovni predstojniki na teh zavodih, dalje ravnatelji strokovnih šol za posamezne obrtne stroke in ravnatelji občnih državnih rokodelskih šol 600 goldinarjev doklade.

Ako je izročeno ali se izroči učitelju na obrtnih učiliščih stalno vodstvo kake strokovne šole za posamezne obrtne stroke ali občne državne rokodelske šole, mu pristojna opravilna doklada 500 goldinarjev.

Poprej omenjene doklade niso vštene v pokojnino.

§. 5.

Po tem zakonu nameščeno učiteljsko osebje ima pravico do aktivitetne doklade, ne vštene v pokojnino. Ona je enaka dokladi, ustanovljeni za dotične činovne razrede državnih uradnikov.

Ravnatelji državnih obrtnih šol imajo pravico do naturalnega stanovanja v poslopju zavoda ali do stanarine, odmerjene po krajevnih razmerah; aktivitetno doklado pa jim je izplačevati samo s polovico njim pripadajočega zneska.

§. 6.

Plače učiteljskih oseb v IX. in v višjih činovnih razredih na obrtnih učiliščih se po vsakih petih letih, katera so prebile na teh ali na drugih državnih učiliščih pred nastopom ali po nastopu pravnomočnosti tega zakona kakor pravi učitelji v začasnem ali stalnem stanju, do vštete 25. leta tega službovanja povišajo, in sicer za prvo in drugo petletje za 200 goldinarjev, za tretje, četrto in peto petletje po 300 goldinarjev, plače učiteljev v X. činovnem razredu, po sicer enakih načinih in pa vštveši službeni čas, katerega so morda poprej prebili kakor pravi učitelji ali po doseženi učni usposobljenosti v učiteljski službi na javnih šolah, po vsakih treh letih za prvi dve triletji za 100 goldinarjev, za nadaljna tri triletja po 150 goldinarjev.

Učiteljske osebe, ki so se povišale iz IX., VIII. in VII. činovnega razreda v višje činovne razrede, ostanejo v užitku petletnic, katere so si v svojem poprejšnjem stanju pridobile, oziroma službeni čas, ki so ga prebile v prejšnjih činovnih razredih, se jim všteje pri odmeri teh doklad.

Ako se je učitelj pismeno posvaril ali ako se je pokaral, sme naučni minister prisodbo petletnice do časa največ treh let ustaviti.

Čas pripada posameznih petletnic se ravna po času pravnomočnosti namestitve kakor pravi učitelj. To velja za naslednje petletnice tudi potem, če se poprejšnja ni dovolila o rednem roku.

§. 7.

Učiteljskim osebam, katere je uvrstiti v IX. in VIII. činovni razred, se lahko pri imenovanju ali po primerni, povsem zadovoljujoči porabi v učiteljski službi na obrtnih učiliščih všteje čas, ki so ga prebile v tehnični ali umetniški praksi, do pet let kakor službeni čas, ravnateljem na državnih obrtnih šolah po enakih načinih čas do deset let za svoječasno odmero pokojnine, oziroma za prejem petletnic.

§. 8.

Predpisano službeno takso je plačevati samo od plače, zato pa je tudi samo plača vštvena v pokojnino.

§. 9.

Za pokojninsko ravnanje z učiteljskimi osebami na državnih obrtnih učiliščih so merodajna pokojninska pravila, veljajoča za državne uradnike. Pri izračunu na teh zavodih prebitega službenega časa pa je ravnati po določilu §. 1, Alinea 2 zakona z dne 9. aprila 1870. l. (drž. zak. št. 47).

§. 10.

Z učiteljskim osebjem, nameščenim pred veljavo tega zakona na državnih obrtnih šolah, na strokovnih šolah za posamezne obrtne stroke in na občnih državnih rokodelskih šolah, že uvrščenim v činovne razrede, je glede izmere plač in glede njihove službe ravnati po določilih tega zakona. Pri tem se lahko pri posebni, znanstveni, tehniški ali umetniški sposobnosti takim učiteljskim osebam, ki so bile doslej v X. činovnem razredu, prizna

IX. činovni razred s prejemki, ustanovljenimi v tem zakonu.

O tem in pa glede uvrstitve učiteljev, katere bodo v bodoče nameščati, v X., IX. in VIII. činovni razred, odloča minister za bogočastje in nauk.

§. 11.

Za učiteljske osebe, katerih plače se opirajo na pogodbeni dogovor, nima ta zakon nikake veljave.

§. 12.

Učiteljske osebe, ki se vsled uredbe plač uvrstijo v činovni razred, ki je nižji nego činovni razred, v katerem so bile doslej, obdržijo dosedanji višji čin, ne da bi dobile s tem pravico do viših plač.

§. 13.

Ako bi kaka učiteljska oseba vsled uvrstitve v eden gorenjih činovnih razredov dobila manjšo nego dosedanjo plačo, ima pravico do doklade v znesku dotične razlike, katero je vzeti po povišbi v više plačilne prejemke.

§. 14.

Osebnostne doklade je obstoječim pravilom primerno vzeti po dosegi višjih prejemkov, ako se pri njihovi prisodbi niso izdala posebna določila. Pri tem ostanejo nagrade in drugačne doklade nedotaknjene, katere dobiva kakā učiteljska oseba za njej izročeno, njeno prvotno učno zaveznost presegajoče večje delo.

Na podstavi Najvišega sklepa z dne 15. marca 1895. l. in z dne 28. junija 1895. l. državnim uradnikom, oziroma državnemu učiteljskemu osebju štirih nižjih činovnih razredov dodeljene subsistenčne doklade in pa na podstavi Najvišega sklepa z dne 30. junija 1895. l. dovoljene doklade k nadomestninam suplentov se ne dovoljujejo dalje.

§. 15.

V lastnosti državnih uradnikov nameščenim učiteljskim osebam, ki se uvrsté v eden, v tem zakonu določen činovni razred (§. 10), je v prvi lastnosti dopoljnjeni službeni čas všteti za prejem petletnic, katere je odmeriti po §. 6 tega zakona.

§. 16.

Ta zakon stopi z dnem razglasitve v moč.

(Slovenisch.)

§. 17.

Da izvrši ta zakon, se naroča Mojemu ministru za bogočastje in nauk.

Na Dunaju, dne 19. septembra 1898.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Bylandt s. r.

176.

Zakon z dne 19. septembra 1898. l.,

s katerim se izdajejo določila o dotaciji katoliške duhovščine, oskrbujoče dušno pastirstvo.

S pritrđtviijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Samostalnim katoliškim dušnim pastirjem in pomožnim duhovnikom se dopolnjuje stanu primerni najmanjši dohodek (kongrua), kolikor bi ga ne pokrivali z duhovno službo združeni prejemki, iz verskih zakladov, oziroma iz njihove državne dotacije.

Kongrua samostalnega dušnega pastirja gre tistim duhovnikom, kateri imajo, po dijecezanskem škofu kanonično postavljeni, pravico in dolžnost, v določeni cerkveni občini izvrševati dušno pastirstvo ali ki imajo sicer po dijecezanskem škofu pravico samostalne vršitve dušnega pastirstva, kakor lokalni kapelani, župni vikarji itd., če je v enem ali drugem slučaju dotična dušnopastirska postaja od države za samostojno priznana.

Kongrua pomožnega duhovnika gre tistim duhovnikom, katere je dijecezanski škof pridodal z državno privolitvijo samostalnim dušnim pastirjem, da jih podpirajo v izvrševanju dušnega pastirstva.

Državno pripoznavo je smatrati brez daljnega dokazila glede tistih dušnopastirskih postaj in mest pomožnih duhovnikov, katere so v tej lastnosti že obstajale, ko je stopil v moč cesarski patent z dne 5. novembra 1855. l. (drž. zak. št. 195) in ki se odslej niso izrečno opustile.

Imetniki navadnih prebend imajo, ako opravljajo ustanovljeno mesto pomožnega duhovnika in ako priznava dijecezanski škof v porazumu z državno bogočastno upravo to pripomoč za potrebno, pravico

do nagrade v izmeri kongrue pomožnega duhovnika, oziroma do dopolnila svojega prebendnega dohodka do višine kongrue pomožnega duhovnika.

Redovni duhovniki, ki opravljajo ustanovljeno svetnoduhovno mesto pomožnega duhovnika, imajo, ako pripoznava dijecezanski škof v porazumu z državno bogočastno upravo to službo za potrebno, pravico do nagrade v izmeri kongrue pomožnega duhovnika.

§. 2.

Najmanjši dohodek se ustanavlja za vsako v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel z razkazom, dodanem temu zakonu.

Ta najmanjši dohodek se poviša glede tistih ustanovljenih pomožnih duhovnikov, katerim so izročena opravila dušnega pastirstva pri cerkvi, ležeči izven župnijskega kraja, in ki imajo pri njej svoj uradni sedež, za 160 gl.

§. 3.

Ako in kolikor ga je v kakem posameznem slučaju dopolniti po §. 1, to razsoja na podstavi priznanic, katere je predložiti po ordinarijatih, politično deželno oblastvo.

Za priznanje dohodkov in izdatkov v namen dopolnitve kongrue naj veljajo naslednja načela.

§. 4.

Za dohodke je uračunljati le nastopne prejemke:

- a) Čisti donos zemljišča v tisti visokosti, v kateri je od dotičnih zemljišč ustanovljen za odmero zemljiškega davka;
- b) najeminski donos od poslopij v najem danih v svoji resnični visokosti, odbivši zakoniti delež vzdržbenih in razdolžbenih stroškov;
- c) donos glavnice, koristnih pravic in obrtnih obratov;
- d) stalne rente in dotacije v denarju, denarni vrednosti ali v blagu, zadnje odbivši 20 odstotkov od kosmatega donosa radi manje vrednosti in za stroške spravljjanja. Izjemoma se sme pri c) in d) v stroške za izterjevanje glavnčnih obresti in rent dovoliti primeren odbitek iz ozirov primernosti;
- e) dohodek iz prebitkov krajevnega cerkvenega imetja, kolikor je moči take prebitke porabljati v dotacijske namene;

f) štolnine v poprečnini, katero naj ustanovi deželno oblastvo v porazumu z dijecezanskim škofom ali, če se ne doseže porazumljenje, minister za bogočastje.

Od teh, tako ovedenih štolnin je odračuniti znesek 30 gl.

§. 5.

Od vštetja izključen je donos ustanov, ustanovljenih z določenim zneskom, za maše in druga bogoslužna opravila.

§. 6.

Donosi imovin, priraslih kaki obstoječi prebendi po veljavi tega zakona z radodarnimi deli, so izključeni od vštetja.

§. 7.

Za izdatke je vpostavljati:

- a) cesarske davke, ki jih je opravljati od priznavanih dohodkov (§. 4), deželne, okrajne in občinske priklade in druge prispevke, katere je opravljati za javne namene na podstavi kakega zakona, in pa pristojbinski namestek;
- b) pisarniške izdatke za pisanje matic, kjer jih ne plačujejo iz cerkvenega imetja ali kdo drugi ki je k temu dolžen, potem izdatke združene z oskrbovanjem dekanijskega urada (okrajnega vikarijata) v znesku, ki se ustanovi ukazoma;
- c) oprave v denarju in denarnih vrednotah zaradi kake obveznosti, ki se drži dohodka. Semkaj spadajo zlasti na podstavi določenih pravnih naslovov prebendni dohodek obremenjujoče oprave pomožnim duhovnikom;
- d) odškodbo po pravilih za verskozakladne maše, ki se držé dopolnilne kongrue;
- e) stalne nenavadne izdatke za vgotovitev potrebne množine vode.

Nasproti pa ne gre vpostavljati nobenega izmed onih izdatkov, ki se tičejo osebnega vzdrževanja (gospodarstva), in ki so združeni z obdelovanjem zemljišč, in pa ki nastajajo po obstoječih predpisih s tem, da se župna poslopja ohranjajo v dobrem stanu.

§. 8.

Določati, kako je vravnavati, pretehtovati in popravljati priznanice, se pridružuje ukaznemu potu.

Priznanice je v roku dveh mesecev po dnevu uradnega nastopa samostalnega dušnega pastirja, oziroma pomožnega duhovnika, glede duhovščine za dušno pastirstvo, ki ima pravico do dopolnilne kongruie in je že v službi, izročiti v dveh mesecih od dneva veljave tega zakona ordinarijatu. Iz važnih razlogov se lahko ta rok podaljša.

Dopolnilno kongruo je prisoditi od dneva nastopa službe, če se je priznanica izročila v zakonitem ali podaljšanem roku. Ako se je priznanica izročila po preteku zakonitega ali podaljšanega roka, je dopolnilno kongruo pripoznati od dneva, ko dojde napoved političnemu deželnemu oblastvu.

§. 9.

Ako se pokaže, da se je kak dohodek, ki ga je po predstoječih določilih priznaniti, zamolčal, ali kak izdatek vedoma neresnično vpostavil, naložiti je osebam, odgovornim za resničnost priznanice, globo do visokosti tistega iznosa, za katerega bi bil verski zaklad, oziroma državni zaklad prikračen.

V drugih slučajih kake razlike naj se priznanica kar popravi ter samo po okolnostih povračilo stroškov za popravljalni postopek naloži.

§. 10.

Provizorji izpraznjenih prebend dobivajo svojo plačo iz verskih zakladov.

Ravna se po višini kongruie, ki gre dotični prebendi po §. 2 in znaša pri prebendah s 600 gl. kongruie petinštirideset (45) goldinarjev, pri prebendah s 700 gl. kongruie petinpetdeset (55) goldinarjev, pri prebendah z 800 do 900 gl. kongruie šestdeset (60) goldinarjev in pri prebendah s 1000 gl. ali več kongruie sedemdeset (70) goldinarjev na mesec.

Excurrendo-provizorji dobivajo nagrado, katera se določa od slučaja do slučaja, katera pa ne sme v nobenem slučaju presežati dveh tretjin redne provizorske plače.

V obeh slučajih imajo provizorji pravico do donosa ustanovnih pristojbin za maše in druga bogoslužna dela.

§. 11.

Pomožni duhovniki, ki povsem nadomestujejo samostalnega dušnega pastirja, stalno nezmožnega

za službo, dobivajo plačo, ustanovljeno v §. 10 za provizorje. Za plačo pa je v prvi vrsti privzeti morebitni prebitek kongruie dotične brebende.

§. 12.

Ako je samostalnemu dušnemu pastirju poleg obveznosti, njemu naloženih, opravljati tudi še ustanovljeno, pa prazno službo pomožnega duhovnika na dušnopastirski postaji, katero mu je voditi, mu gre zato nagrada mesečnih 15 gl. a. v. iz dohodka, združenega s službo pomožnega duhovnika, oziroma iz verskih zakladov, v kolikor se kongrua te službe pomožnega duhovnika ne zalaga povsem ali deloma iz prebendnega dohodka samostalnega dušnega pastirja.

§. 13.

Dušni pastirji, ki so brez svoje krivde postali nezmožni za službo, dobivajo brez ozira na kake zasebne dohodke in vštveši službeni čas, dopolnjen pred nezakriviljeno začasno bolehnostjo, pokojnino, katero je odmerjati po priloženem razkazu II.

Te pokojnine, kolikor jih ni moči zalagati iz prebendnih dohodkov, je opravljati iz verskih zakladov, oziroma iz njihove državne dotacije.

Kedar ima kateri deficijent kako posebno telesno napako, ali v drugih posebnega ozira vrednih okolnostih, sme mu minister bogočastja izjemno dovoliti večjo pokojnino, nego bi mu šla po razkazu, vendar samo do največinskega zneska po 800 gl. za samostalnega dušnega pastirja, in po 400 gl. za pomožnega duhovnika.

§. 14.

Dušni pastirji in deficijenti, ki uživajo tedaj, ko se začne veljava tega zakona, višo dopolnilno kongruo, oziroma višo plačo deficijenta, nego bi jim šla po določilih tega zakona, obdržé ta viši prejemek za svojo osebo za čas njihove namestitve, oziroma bolehnosti.

Dušnopastirskim postajam, katerim je bil na podstavi posebnega pravnega naslova zajamčen trajni obstoj kongruie, presegajoče postavke razkaza I., privzemši sredstva verskega zaklada, ostane ta viša kongrua.

Dohodek takih dušnopastirskih postaj se izračunja tudi po načelih tega zakona.

§. 15.

Za prispojene duhovnopastirske postaje veljajo določila tega zakona le v toliko, kolikor se dokaže stalna dejanjska nezmožnost dotične združbe ali prebende, plačevati stanu primerni najmanjši dohodek duhovnikom, katerim je izročeno dušno pastirstvo.

§. 16.

Do izprave priznanic, katere je po tem zakonu in po izvršitvenem ukazu, ki se izda, vpostaviti, se doslej nakazane dopolnilne kongruie vzdržujejo tekoče proti poznejši poravnavi.

§. 17.

Ta zakon stopi z dnem razglasitve v moč. Ob enem stopita zakona z dne 19. aprila 1885. l. (drž. zak. št. 47) in z dne 7. januarja 1894. l. (drž. zak. št. 16) iz veljave.

§. 18.

Da izvršita ta zakon, se naroča ministru za bogočastje in nauk in finančnemu ministru.

Na Dunaju, dne 19. septembra 1898.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Bylandt s. r.

Kaizl s. r.

R a z k a z I

v zmislu §. 1 za posamezne kraljevine in dežele ustanovljenih zneskov kongruē.

	Samostojni dušni pastirji	Pomožni duhovniki
	goldinarjev v avstr. velj.	
I. Niže Avstrijsko.		
1. Na Dunaju	1.800	500
2. V okolici 30 kilometrov okrog Dunaja:		
a) župnije z ustanovljenimi pomožnimi duhovniki	1.200	400
b) župnije brez ustanovljenih pomožnih duhovnikov	1.000	—
3. V mestih in večjih zdraviliščih	1.000	400
4. V drugih krajih:		
a) župnije z ustanovljenimi pomožnimi duhovniki	800	350
b) župnije brez ustanovljenih pomožnih duhovnikov	700	—
II. Češko, Moravsko, Šlezija in Gorenje Avstrijsko.		
1. V Pragi in Brnu	1.200	400
2. V Lincu (z Urfahr-om), Riedu, Steyr-ju in Welsu, potem v Tropavi	1.000	400
3. V okolici 15 kilometrov okrog Prage in Brna, v mestih in trgih čez 5000 prebivavcev, potem večjih zdraviliščih	900	350
4. V drugih krajih:		
a) župnije z ustanovljenimi pomožnimi duhovniki	800	350
b) župnije brez ustanovljenih pomožnih duhovnikov	700	—
III. Štajersko, Koroško, Kranjsko, Solnograško, Tirolsko s Predarelskim.		
1. V deželnem glavnem mestu	1.000	400
2. V mestih in trgih čez 5000 prebivavcev in v večjih zdra- viliščih	800	350
3. V drugih krajih:		
a) župnije z ustanovljenimi pomožnimi duhovniki	700	300
b) župnije brez ustanovljenih pomožnih duhovnikov	600	—
IV. Istra, Trst in okolica, Goriško, Gradišče in Bukovina.		
1. V Trstu	1.200	400
2. v Černovicah	1.000	400
3. V okolici 15 kilometrov okrog Trsta, v mestih in trgih čez 3000 prebivavcev, potem v večjih zdraviliščih	700	350
4. V drugih krajih	600	300

	Samostojni dušni pastirji	Pomožni duhovniki
	goldinarjev v avstr. velj.	
V. Galicija.		
1. V Lvovu in Krakovu	1.000	400
2. V mestih čez 10.000 prebivavcev, potem v krajih Podgorce (pri Krakovu) in Biata	800	350
3. V mestih in trgih čez 3000 prebivavcev in v večjih zdravi- viliščih	700	350
4. V vsih drugih krajih	600	300
VI. Dalmacija.		
1. V Zadru	800	350
2. V mestih in trgih čez 2000 prebivavcev, v Lesini, Makarski in Kurcoli, potem v večjih zdraviliščih	700	300
3. V drugih krajih	600	300

R a z k a z II

za izmero pokojnin dušnih pastirjev, ki so postali nezmožni na službo.

		S službenim časom v dušnem pastirstvu ali kaki drugi javni cerkveni službi				
		do 10 let	več nego 10 do 20 let	več nego 20 do 30 let	več nego 30 do 40 let	več nego 40 let
a) Za samostalnega dušnega pastirja:						
	600 gl.	400	450	500	550	600
	700 „	400	450	500	575	650
	800 „	400	475	550	625	700
	900 „	450	500	575	650	750
	1000 ali več goldinarjev	500	550	625	700	800
b) Za pomožnega duhovnika		225	250	275	300	350

a) Za samostalnega dušnega pastirja:

600 gl.
 700 „
 800 „
 900 „
 1000 ali več goldinarjev

če je znašala kongrua, ustanovljena za kraj dušnega pastirstva, katerega je imel nazadnje

b) Za pomožnega duhovnika

177.

Zakon z dne 19. septembra 1898. l.,

s katerim se izdajejo določila o dotaciji grško-vzhodnje duhovščine, oskrbujoče dušno pastirstvo.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Po župnijski razdelbi ustanovljenim, samostalnim grško-vzhodnjim dušnim pastirjem (župnikom) in ustanovljenim pomožnim duhovnikom (kapelanom, izpostavljenim kapelanom) se dopolnjuje stanu primerni najmanjši dohodek (kongrua), kolikor bi ga prejemi, združeni z duhovnim uradom, ne pokrivali, iz državne blagajnice.

Samostanski duhovniki, ki oskrbujejo ustanovljeno svetno-duhovno službo pomožnega duhovnika, imajo, če spozna dijecezanski škof v porazumu z državno bogočastno upravo to službo za potrebno, pravico do plačila v izmeri kongruie pomožnega duhovnika (§. 14).

§. 2.

Najmanjši dohodek se ustanavlja z razkazom, dodanem temu zakonu.

Ta najmanjši dohodek se poviša glede tistih ustanovljenih pomožnih duhovnikov, katerim so izročena opravila dušnega pastirstva pri cerkvi, ležeči izven župnijskega kraja, in ki imajo pri njej svoj uradni sedež, za 160 gl.

§. 3.

Ako in koliko ga je v kakem posameznem slučaju dopolniti po §. 1, to razsoja na podstavi priznanic, katere je predložiti po dijecezanskem škofu, politično deželno oblastvo.

Za priznanje dohodkov in izdatkov v namen dopolnitve kongruie naj veljajo naslednja načela.

§. 4.

Za dohodke je vračunjati le nastopne prejemke:

- a) Čisti donos zemljišča v tisti visokosti, v kateri je od dotičnih zemljišč ustanovljen za odmero zemljiškega davka;

b) najemninski donos od poslopij v najem danih v svoji resnični visokosti, odbivši zakoniti delež vzdržbenih in razdolžbenih stroškov;

c) donos glavnice, koristnih pravic in obrtnih obratov;

d) stalne rente in dotacije v denarju, denarni vrednosti ali v blagu, zadnje odbivši 20 odstotkov od kosmatega donosa radi manje vrednosti in za stroške spravljanja. Izjemoma se sme pri c) in d) v stroške za izterjevanje glavnčnih obresti in rent dovoliti primeren odbitek iz ozirov primernosti;

e) dohodek iz prebitkov krajevnega cerkvenega imetja, kolikor je moči take prebitke porabljati v dotacijske namene;

f) štolnine v poprečnini, katero naj ustanovi deželno oblastvo v porazumu z dijecezanskim škofom ali, če se ne doseže porazumljenje, minister za bogočastje.

Od teh, tako ovedenih štolnin je odračuniti, znesek 30 gl.

§. 5.

Od vštetja izključen je donos ustanov, ustanovljenih z določenim zneskom, za liturgije in druga bogoslužna opravila.

§. 6.

Donosi imovin, priraslih kaki obstoječi prebendi po veljavi tega zakona z radodarnimi deli, so izključeni od vštetja.

§. 7.

Za izdatke je vpostavljeni:

a) cesarske davke, ki jih je opravljati od priznanih dohodkov (§. 4), deželne, okrajne in občinske priklade in druge prispevke, katere je opravljati za javne namene na podstavi kakega zakona, in pa pristojbinski namestek;

b) pisarniške izdatke za pisanje matic, kjer jih ne plačujejo iz cerkvenega imetja ali kdo drugi ki je k temu dolžen, potem izdatke, združene z oskrbovanjem okrajnega protoprezbiterijalnega urada, v znesku, ki se ustanovi ukazoma;

c) oprave v denarju in denarnih vrednotah zaradi kake obveznosti, ki se drži dohodka. Semkaj spadajo zlasti na podstavi določenih

pravnih naslovov prebendni dohodek obremenjujoče oprave pomožnim duhovnikom;

d) stalne nenavadne izdatke za vgotovitev potrebovane množine vode.

Nasproti pa ne gre vpostavljeni nobenega izmed onih izdatkov, ki se tičejo osebnega vzdrževanja (gospodarstva), in ki so združeni z obdelovanjem zemljišč, in pa ki nastajajo po obstoječih predpisih s tem, da se župna poslopja ohranjajo v dobrem stanu.

§. 8.

Določati, kako je uravnnavati, pretehtovati in popravljati priznanice, se pridržuje ukaznemu potu.

Priznanice je v roku dveh mesecev po dnevu uradnega nastopa samostalnega dušnega pastirja, oziroma pomožnega duhovnika, glede duhovščine za dušno pastirstvo, ki ima pravico do dopolnilne kongruie in je že v službi, izročiti v dveh mesecih od dneva veljave tega zakona škofijskemu konzistoriju. Iz važnih razlogov se lahko ta rok podaljša.

Dopolnilno kongruo je prisoditi od dneva nastopa službe, če se je priznanica izročila v zakonitem ali podaljšanem roku. Ako se je priznanica izročila po preteku zakonitega ali podaljšanega roka, je dopolnilno kongruo pripoznati od dneva, ko dojde napoved političnemu deželnemu oblastvu.

§. 9.

Ako se pokaže, da se je kak dohodek, ki ga je po predstojecih določilih priznani, zamolčal, ali kak izdatek vedoma neresnično vpostavil, naložiti je osebam, odgovornim za resničnost priznanice, globo do visokosti tistega iznosa, za katerega bi bil državni zaklad prikračen.

V drugih slučajih kake razlike naj se priznanica kar popravi ter samo po okolnostih povračilo stroškov za popravljalni postopek naloži.

§. 10.

Provizorji izpraznjenih prebend (samostalnih dušno-pastirskih postaj) dobivajo delež dejanskega letnega donosa dotične prebende, kateri jim pripada po dobi njih upravljanja. Ako se po tem za en mesec pri prebendah s 600 gl. kongruie ne podá iznos za 45 gl., pri prebendah s 700 gl. kongruie za 55 gl., pri prebendah z 800 gl. kongruie za 60 gl., dopolni se, kolikor je premalo, iz državnega zaklada.

Excurrendo-provizorji samostalnih dušno-pastirskih postaj dobivajo nagrado, katera se določa od slučaja do slučaja, in katera naj se zalaga, odnosno dopolnjuje najprej iz donosa upravljane prebende, a če ta ne zadostuje, iz državnega zaklada; toda če se dopolnjuje, ne sme presežati dveh tretjin redne provizorske plače.

Kako je ustanavljati dejanski prebendni donos, to se ureja ukazoma.

Upravniki praznih prebend imajo pravico do donosa ustanovnih pristojbin za liturgije in drugih bogoslužnih del, katerih opravilo je njim naloženo.

§. 11.

Pomožni duhovniki, ki povsem nadomestujejo samostalnega dušnega pastirja, stalno nezmožnega za službo, dobivajo plačo, ustanovljeno v §. 10 za provizorje. Za plačo pa je v prvi vrsti privzeti morebitni prebitek kongruie dotične prebende.

§. 12.

Ako je samostalnemu dušnemu pastirju poleg obveznosti, njemu naloženih, opravljati tudi še ustanovljeno, pa prazno službo pomožnega duhovnika na dušnopastirski postaji, katero mu je voditi, mu gre zato nagrada mesečnih 15 gl. avstrijske vrednote iz dohodka, združenega s službo pomožnega duhovnika, oziroma iz državnega zaklada, v kolikor se kongrua te službe pomožnega duhovnika ne zalaga povsem ali deloma iz prebendnega dohodka samostalnega dušnega pastirja.

§. 13.

Dušni pastirji, ki so brez svoje krivde postali nezmožni za službo, dobivajo brez ozira na kake zasebne dohodke in vštevši službeni čas, dopolnjen pred nezakrivljeno začasno bolehnostjo, pokojnino, katero je odmerjati po priloženem razkazu II.

Te pokojnine, kolikor jih ni moči zalagati iz prebendnih dohodkov, je opravljati iz državnega zaklada.

Kedar ima kateri deficijent kako posebno telesno napako, ali v drugih posebnega ozira vrednih okolnostih, sme mu minister bogočastja izjemno dovoliti večjo pokojnino nego bi mu šla po razkazu, vendar samo do največinskega zneska po 800 gl. za samostalnega dušnega pastirja, in po 400 gl. za pomožnega duhovnika.

§. 14.

Za samostanske župnije in za samostanske duhovnike, ki se izjemoma uporabljajo na svetnih prebendah, veljajo določila tega zakona le v toliko, kolikor se dokaže stalna dejanska nezmožnost dotične združbe, plačevati stanu primerni najmanjši dohodek duhovnikom, katerim je izročeno dušno pastirstvo.

§. 15.

Do izprave priznanic, katere je po tem zakonu in po izvršitvenem ukazu, ki se izda, vpostaviti, se doslej nakazane dopolnilne kongrue vzdržujejo tekoče proti poznejši poravnavi.

§. 16.

Ta zakon stopi z dnem razglasitve v moč. Ob enem stopita zakona z dne 10. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 142) in z dne 7. januarja 1894. l. (drž. zak. št. 17) iz veljave.

§. 17.

Da izvršita ta zakon, se naroča ministru za bogočastje in nauk in finančnemu ministru.

Na Dunaju, dne 19. septembra 1898.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Kaizl s. r.

Bylandt s. r.

R a z k a z I

dotacije, ustanovljene v zmislu zakona z dne 19. septembra 1898. l. (drž. zak. št. 177) za grško-vzhodnje dušne pastirje v Dalmaciji.

	Samostalni dušni pastirji	Pomožni duhovniki
	goldinarjev v avstr. veljavi	
1. V Zadru	800	350
2. V mestih in trgih z več nego 2000 prebivavci, potem v večjih zdraviliščih	700	300
V drugih krajih	600	300

R a z k a z I I

izmere pokojnin grško-vzhodnjim dušnim pastirjem, ki so postali nezmožni za službo.

	S službenim časom v dušnem pastirstvu ali v kaki drugi javni cerkveni službi				
	do 10 let	več nego 10 do 20 let	več nego 20 do 30 let	več nego 30 do 40 let	več nego 40 let
	goldinarjev v avstr. vrednoti				
a) za samostalnega dušnega pastirja, če je znašala kongrua, ustanovljena za kraj dušnega pastirstva, ki ga je imel nazadnje:					
600 gl.	400	450	500	550	600
700 „	400	450	500	575	650
800 „	400	475	550	625	700
b) za pomožnega duhovnika . .	225	250	275	300	350